

Alexander den Stores tale ved Opis

Taler

Alexander 3. den Store
Hærfører

Sted

Byen Opis i det nuværende
Irak

Omstændigheder

Alexander den Stores hær begår mytteri.

[9] “Makedonere, jeg vil ikke holde denne tale for at forhindre jeres hjemrejse – for min skyld kan I tage afsted, når I vil – men for at I skal overveje, om I har tjent os, som vi har tjent jer nu, hvor I vil tage afsted. [2] Men jeg kan passende begynde min tale med min far Filip. For da han kom til magten, flakkede I hjælpeløst om, I gik klædt i dyreskind og de fleste af jer havde jeres køer på græs i bjergene, nogle sølle kvægflokke, som I knap nok kunne beskytte mod illyrerne, triballerne og thrakerne. Han gav jer ordentlige kapper at gå med i stedet for skind og ledte jer fra bjergene ned på sletterne. Dér lærte han jer at forsvare jer ordentligt imod de omkringboende barbarer, så I kunne stole langt mere på jeres naturlige mod end på områdetes ufremkommelighed som redning. Han gjorde jer til indbyggere i bystater og indførte god lov og orden. [3] Fra at være slaver og undersætter gjorde han jer til herskere over netop de barbarer, som tidligere havde hærget og plyndret jer og jeres ejendom. Desuden tilføjede han store dele af Thrakien til Makedonien, åbnede for handel langs de bedst beliggende kyststrækninger, og gjorde det sikkert at arbejde i minerne. [4] I blev herskere over thessalerne, som I tidligere var dødbange for. Han ydmygede fokeerne og sikrede en let fremkommelig vej til Hellas, der tidligere havde været utilgængelig. Han ydmygede også athenerne og thebanerne, der altid havde forsøgt at underlægge sig Makedonien – dengang tog vi også selv del i hans bestræbelser. For i stedet for at betale skatter til athenerne og være underlagt thebanerne, måtte de hver især sikre sig deres egen sikkerhed hos os. [5] Han tog til Peloponnes og ordnede forholdene dér og blev derefter udnævnt til general med uindskrænket magt i felttoget mod perserne. Derved skaffede han ikke blot sig selv men hele Makedonien vældig berømmelse.

[6] Dette var det udgangspunkt, vi havde fra min far, som var utroligt i sig selv,

men ikke noget særligt i forhold til det, vi sammen har udrettet. Fra min far arvede jeg blot nogle bægre i guld og sølv, og knap 60 talenter i skatkammeret, mens han havde en gæld på 500 talenter. Derudover optog jeg et lån på 800 talenter, da jeg brød op fra vores land, hvor vi ikke engang havde råd til at have kvæg på markerne. Straks fordrev jeg perserne, der indtil da havde haft magten til søs ved Hellesponten. [7] Med vores rytterstyrke sejrede vi over Dareios' satrapper, og derved fjede jeg det samlede Ionien, Aiolis, hele Frygien og Lydien til vores imperium, og jeg erobrede Milet efter en belejring. Jeg gav jer mulighed for at nyde frugterne af de folkeslag, der frivilligt underlagde sig os. [8] Alle Ægyptens og Kyrenes goder, som jeg fik i min besiddelse uden kamp, har I glæde af. I disponerer over Syrien, Palæstina og Mesopotamien; Babylon, Baktrien og Susa er jeres, samt Lydiens rigdomme, persernes skatkamre, Indiens luksus og havet hinsides. I er satrapper, I er generaler, I er øverstbefalende. [9] Hvad har jeg for mit eget vedkommende fået ud af disse strabadser ud over min purpurfarvede kappe og dette diadem? Jeg har aldrig erhvervet noget til mit eget bedste, og der er ingen, der kan pege på nogle kostbarheder ud over disse – alt er i jeres besiddelse eller bevogtes for jeres skyld. Der er jo heller ingen grund til at jeg, på eget initiativ, skulle gemme disse skatte for jer, da jeg spiser den samme kost og sover det samme sted. Jeg våger over jer, så I kan sove godt.

[10] Men alt det har I jo måttet gennemgå og lide for, mens jeg bare har dirigeret rundt med jer på sikker afstand. Godt så, men hvem af jer vil mene at have udstået og gennemgået flere farer for mig end jeg for ham? Lad hvem, det skulle være, træde afklædt frem og vise sine sår, og så vil jeg vise mine frem. [2] Der findes ikke ét sted fortil på min krop, hvor jeg ikke har sår, der findes intet nærkamps- eller kastevåben, som jeg ikke bærer spor af på min krop. Jeg er blevet såret af sværd, skudt af pile, ramt af krigsmaskiner, og ofte bliver jeg såret af sten og køller for jeres skyld, jeres hæder og jeres rigdom – jeg har ført jer som sejherrer gennem samtlige lande og over alle have, floder, bjerge og sletter. [3] Jeg har indgået de samme ægteskaber, som I selv har, og mange af jeres børn vil komme i familie med mine. Hvis nogen skyldte penge, betalte jeg jeres gæld og spurgte aldrig, hvad den var kommet af på trods af, at I havde tjent rigeligt i løn og ved plyndring efter succesrige belejringer. De fleste af jer bærer kranse af guld til evigt minde om jeres fremragende bedrifter og min høje respekt. [4] Når en mand faldt i kampen, vandt han ved sin død udødelig hæder, en strålende begravelse, og som regel fik han opstillet bronzestatuer derhjemme, mens hans forældre blev fritaget for alle offentlige skatter og afgifter. Ikke én af jer er dræbt

i flugt med mig som leder.

[5] Nu ville jeg have hjemsendt dem af jer, der ikke længere var kampdygtige og længtes hjem. Men da I nu alle ønsker at tage hjem, så gå. Og når I er kommet hjem, så meddel, at jeres konge, Alexander, blev sejrherre over perserne, mederne, baktrierne og sakerne; [6] han besejrede uxierne, arachoterne og drangaerne, han erobrede parthyaierne, chorasmierne og hyrkanerne indtil Det Kaspiske Hav, han passerede Kaukasusbjergene ved De Kaspiske Porte og krydsede floden Oxos og Tanais. Desuden krydsede han Indusfloden, som ingen anden end Dionysos havde krydset, og Hydaspes, Akesines og Hydraotes, [7] og, havde det ikke været for jeres fejhed, også Hyfasis. Han satte ud fra Indusflodens munding på Det Indiske Ocean og drog igennem Gedrosiens ørken, hvor ingen nogensinde før har været med en hær, og underlagde sig Karmanien og oreternes rige på vejen. Hans flåde havde allerede lagt til i Den Persiske Golf via søvejen fra Indien, da I begav jer mod Susa, hvor I efterlod ham overgivet til de besejrede barbarers nåde. Dette budskab skal helt sikkert give jer et stort ry blandt mennesker og guder. Træd af!”

Kilde

Djurslev, C. T., Manly, M. S., Christensen, M. S. & Sørensen, S. L. (2014). Arrians værker i ny oversættelse med indledning og oversættelse af 7. bog af Anabasis. AIGIS – nordisk tidsskrift for klassiske studier, 14(2), 1-36.

Kildetype

Dokumentation på online medie

Tags

Taler fra Antikken (7. årh. fvt. til 6. årh. evt.)

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/alexander-den-stores-tale-ved-opis-424-f-v-t>